Markus Ranne,
Head of New Space Economy Finland
Business Finland
8.3.2022

# E 131/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: EU:n avaruuspolitiikka

Business Finlandin asiantuntijalausunto EU:n avaruuspolitiikkaa käsittelevästä Valtionneuvoston selvityksestä keskittyy tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan, joka edistää talouden kasvua, kestävää kehitystä ja kilpailukyvyn vahvistamista.

Business Finland on aikaisemmin lausunut asiasta Liikenne- ja viestintävaliokunnalle, mitä on hyödynnetty tässä New Space Economy -ohjelman näkökulmasta kirjoitetussa lausunnossa.

## Business Finlandin avaruustoiminta

Business Finland osallistuu kansalliseen avaruusasiain hallintotyöhön ja edistää suomalaisten yritysten ja tutkimusorganisaatioiden osallistumista eurooppalaisen avaruustoiminnan ohjelmatoimintaan EU:n ja Euroopan avaruusjärjestön puitteissa.

Business Finlandin New Space Economy -ohjelma (2019-2022) tarjoaa rahoitus- ja kansainvälistymispalveluita alan yrityksille ja tutkimusorganisaatioille. Toiminta edistää innovaatioekosysteemien kehittymistä ja kansainvälistymistä. Ohjelman kohdemarkkinat erityisesti Euroopassa (mm. Ranska, Saksa, Italia) ja Yhdysvalloissa.

Ohjelman toimenpiteet ovat edistäneet alan kasvua ja kansainvälisten sijoitusten kohdistumista suomalaisiin yrityksiin. Merkittävin alan kasvuyhtiö Iceye Oy on hyödyntänyt ohjelman palveluita menestyksekkäästi.

Business Finland rahoittaa alkavien yritysten liiketoiminnan kehitysprojekteja Aalto-yliopiston yhteydessä toimivan ESA Business Incubation Centren kautta. Nopean kasvun pk-yritykset ovat Business Finlandin keskeisiä asiakkaita. Kiihdyttämöön tähän mennessä valitut 25 yritystä ovat keränneet vuoden 2021 loppuun mennessä 80Me ulkopuolista rahoitusta kasvunsa edistämiseksi.

Osana avaruusasian neuvottelukunnan työtä Business Finland koordinoi liiketoimintajaoston työtä ja järjestää säännöllisesti Space Business Forum -tilaisuuksia. Alan yritykset saavat ajantasaista tietoa mm. EU:n avaruustoiminnan mahdollisuuksista.

## Suomalainen avaruusosaaminen

Suomen kansallinen avaruusstrategia päivitettiin 2018 erityisesti suomalaisen avaruusliiketoiminnan kehittämistä silmällä pitäen.

Avaruusstrategia, yhdessä Suomen modernin avaruuslainsäädännön kanssa, luo vakaan ja ennakoitavan toimintaympäristön uudenlaisen avaruusliiketoiminnan kehittämiselle. Suomen maantieteellinen sijainti tarjoaa hyvät puitteet erityisesti arktiselle alueelle soveltuvien ratkaisujen kehittämiseen.

Suomella ja suomalaisilla yrityksillä on käytännönläheinen ote avaruusteknologian kehittämiseen ja sen hyödyntämiseen maan päällä. Business Finland on koonnut New Space Economy Landscape -dokumentin kuvaamaan suomalaista osaamista laajemmin. Dokumentti on ladattavissa New Space Economy -ohjelman sivuilta. Huippuosaamista meiltä löytyy mm. tutkakuvantamisesta, radioteknologiasta ja data-analytiikasta. Tätä osaamista linkitetään keskeisiin älykkään yhteiskunnan sovellusalueisiin kuten esim. kestävä luonnonvarojen hallinta, liikenne ja logistiikka sekä tietoliikenneyhteydet. Eri lähteistä tulevan tiedon yhteensovittaminen ja tekoäly ovat keskeisiä asioita kehitettäessä uusia liiketoimintamalleja osana digitaalista transformaatiota.

Avaruustoiminta on luonteeltaan kansainvälistä ja kansainvälisten kumppanuuksien rakentaminen eri avaruustoimijoiden välille on välttämätöntä. Euroopassa yhteistyö avaruussektorilla rakentuu usein Euroopan avaruusjärjestön ja EU:n tarjoamien puitteiden sisälle. Uudenlainen avaruusliiketoiminta hakee kuitenkin kasvumahdollisuuksia näiden, edelleen tärkeiden, puitteiden lisäksi myös puhtaasti yksityiseltä sektorilta.

Business Finland näkee, että johdonmukainen ja yhteinen eurooppalainen avaruuspolitiikka tukee suomalaisen avaruusteknologia-alan toimijoiden kilpailukykyä ja vie yrityksiä alan eurooppalaisten suurempien yritysten alihankintaverkostoihin. Euroopan avaruusjärjestön ja EU:n toimintaa tulee edelleen kehittää suuntaan, joka tukee tätä yksityiseen sektoriin suuntautuvaa liiketoimintaa ja kannustaa avaruustoimintaan kohdistuvia yksityisiä investointeja.

Vuoden 2021 aikana käynnistetty EU:n avaruusohjelman toteutus ja uuden avaruusohjelmaviraston (EUSPA) on edelleen monipuolistanut EU:n avaruustoimintaa. Toiminnan kasvu edellyttää suomalaisten toimijoiden aktivoimista näiden rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämiseksi. Uhkana on, että, rahoituksen puuttuessa, alan yritysten kasvu ei ole riittävän nopeaa markkina-asemien vahvistamiseksi.

Markus Ranne,
Head of New Space Economy Finland
Business Finland
8.3.2022

Business Finland pitää tärkeänä edistää mahdollisuuksia julkisen sektorin referenssihankintoihin, EU-avaruusohjelmassa tuotetun datan ja palvelujen täydentämiseen kaupallisilla palveluilla, yksityisten ja julkisten rahoituslähteiden yhdistämiseen ja uusien teknologioiden testaamiseen.